

Daniela
Beșliu

Nicoleta
Stănică

Limba și literatură română

Caiet de lucru
pentru clasa a IV-a

4

Nume

Prenume

Clasa

Școala

an
gř
eB
gG
opr
et
aa
az
az

CUPRINS

Săptămâna	Conținuturi vizate	Unitatea de învățare/Titlul lecției	Pag.
I-III	Recapitulare: Relatarea unei întâmplări trăite. Descrierea de obiecte și ființe. Solicitarea și oferirea de informații. Părțile de vorbire (substantivul, adjecțivul, pronumele, verbal). Textul literar. Textul de informare.	Unitatea 1 – Timpul Amintiri din copilărie, după Ion Creangă Turul galeriei O mică greșeală, după Mircea Sântimbreanu Clubul curioșilor Evaluare: <i>Istoria prinde viață</i> , de Damian Dibben	4 6 10 14 16
IV-VII	Oferirea de informații referitoare la universul extrașcolar. Inițierea și menținerea unui schimb verbal. Textul literar. Textul de informare. Textul funcțional: harta și planul simplu de oraș.	Unitatea 2 – Locuri drăgi Cetatea lui Bucur, de Dumitru Almaș Cartea cu Apolodor, de Gellu Naum Recapitulare: <i>Vîitorul începe cu valorile locale</i> , după Anca Milea (Greenly Magazine) Evaluare: Reservația Delta Dunării	20 24 28 32
VIII-X	Textul literar. Textul de informare. Folosirea unor semne pentru înțelegerea textului citit. Oferirea de informații referitoare la universul extrașcolar. Substantivul.	Unitatea 3 – Țara mea Țara Poporul, după Alexandru Vlahuță Substantivul Cetățile, pagini de istorie Recapitulare: Bluză noastră tradițională Evaluare: <i>Povestea Vrancei</i> (legendă populară)	36 38 40 44 46
XI-XIII	Formularea de solicitări formale și informale. Prezentarea unor activități/rezultate/proiecte. Descrierea unei persoane. Inițierea și menținerea unui schimb verbal. Oferirea de informații referitoare la universul școlar. Adjectivul. Textul funcțional-invitația. Textul literar. Textul de informare.	Unitatea 4 – Copilărie Lumea lor!, de Ștefan Octavian Iosif Nicoșor, după Ioan Alexandru Brătescu-Voinești Adjectivul Târziu, când zăpezile sunt albastre, de Fănuș Neagu Diagrama Venn Recapitulare: Convenția cu privire la Drepturile Copilului Evaluare: <i>Ajunul Crăciunului</i> , de E.T.A. Hoffmann	50 52 54 56 58 60 62
XIV-XVII	Textul literar narrativ. Inițierea și menținerea unui schimb verbal. Organizatori grafici. Pronumele personal.	Unitatea 5 – Învățături Uriașul cel egoist, după Oscar Wilde Pronumele personal Vrăjitorul din Oz, după L. Frank Baum Recapitulare: Mărinimie, după Emil Gârleanu Să povestim după imagini Evaluare: <i>Tara Adevărului și Împăratul-Minciună</i> , după Petre Crăciun	66 68 70 74 76 78
XVIII-XXI	Relatarea unor întâmplări imaginate. Prezentarea unor activități și proiecte. Inițierea și menținerea unui schimb verbal. Verbul: persoana, timpul. Textul funcțional – cartea poștală. Textul literar. Textul de informare.	Unitatea 6 – Pe aripile imaginăției Domnișoara Celesta, după André Maurois Numărul și persoana verbului Jocuri, de Ana Blandiana Robotii cu chip de om Timpurile verbului Pe tărâmul imaginăției Evaluare: <i>Cartea de piatră</i> , după Vladimir Colin	82 84 86 88 90 92 94
XXII-XXV	Descrierea de personaje. Relatarea unei întâmplări trăite sau imaginate. Subiectul și predicatul – relații simple. Textul literar.	Unitatea 7 – Oamenii din jurul meu Micul prinț, de Antoine de Saint Exupéry Subiectul și predicatul Nepotul, de Ion Agârbiceanu Subiectul și predicatul – relații simple Cântec, de George Coșbuc Recapitulare: <i>O faptă generoasă</i> , de Edmondo de Amicis Evaluare: <i>Vizită...</i> , după I.L. Caragiale	98 100 102 104 106 108 110
XXVI-XXIX	Oferirea de informații referitoare la universul extrașcolar. Descrierea unei persoane. Textul literar narrativ. Textul de informare. Textul funcțional: pliantul, traseul turistic.	Unitatea 8 – Lumea vie – o școală Povestea privighetorii, după Nestor Urechia Jurnalul cu dublă intrare Cartea junglei, după Rudyard Kipling Descrierea unui personaj prin desen, colaj, pantomimă O drumeție reușită... Pliantul. Harta unui traseu turistic Câinele și cățelul, de Grigore Alexandrescu Evaluare: Prietenii neobișnuiti	114 116 118 120 122 124 126 128
XXX-XXXII	Formularea de solicitări formale și informale. Textul literar narrativ. Descrierea unui personaj dintr-o carte. Textul de informare. Textul funcțional: afișul, invitația, fluturașul.	Unitatea 9 – Călătorii Emil Racoviță în expediția de la Polul Sud Scheletul de recenzie Toate pânzele sus (fragment), de Radu Tudoran Biblioteca vie Recapitulare: Mari exploratori ai lumii Evaluare: <i>Povestea Europei</i> , după Alexandru Mitru	132 134 136 138 140 144
XXXIII-XXXV	Recapitulare finală	Unitatea 10 – Copilărie Fiind băiat păduri cutreieram, de Mihai Eminescu Bunică, de Barbu Ștefănescu Delavrancea Evaluare finală: Au fost odată trei prieteni, de Cezar Petrescu	148 150 156

Nică are motive speciale pentru care îi place să meargă la școală. Oare sunt și momente când are alte păreri?

Dicționar

țintirim (subst.) – cimitir;

chilie (subst.) – odăiță din cuprinsul unei mănăstiri; cămăruță;

pravilă (subst.) – regulă, lege, hotărâre;

ceaslov (subst.) – carte bisericască cuprinzând anumite rugăciuni și cântări, care servea cândva și ca abecedar.

Amintiri din copilărie

după Ion Creangă

Părintele loan de sub deal, Doamne, ce om vrednic și cu bunătate mai era! Prin îndemnul său, ce mai pomii s-au pus în **țintirim**, care era îngrădit cu gard de bârne, streșinit cu șindrilă, și ce **chilie** durată s-a făcut la poarta bisericii pentru școală; și-apoi, să fi văzut pe neobositul părinte cum umbila prin sat din casă în casă și sfătuia pe oameni să-și dea copiii la învățătură. Si unde nu s-au adunat o mulțime de băieți și fete la școală, între care eram și eu, un băiat firav, rușinos și fricos și de umbra mea. Si cea dintâi școlăriță a fost însăși Smărăndița popii, o zgâtie de copilă ageră la minte și aşa de silitoare, de întrecea mai pe toți băieții și din carte, dar și din nebunii. Ne pomenim într-o din zile că părintele vine la școală și ne aduce un scaun nou și lung, și după ce-a întrebăt pe dascăl, care cum ne purtăm, a stat puțin pe gânduri, apoi a pus nume scaunului „Calul Bălan” și l-a lăsat în școală.

În altă zi ne trezim că iar vine părintele la școală, cu moș Fotea, cojocarul satului, care ne aduce, dar de școală nouă, un drăguț de biciușor de curele, împletit frumos, și părintele îi pune nume „Sfântul Nicolai”... Noi, școlarii, am rămas cu ochii holbați unii la alții. Si a pus părintele **pravilă** și a zis că în toată sămbăta să se procitească băieții și fetele, adică să asculte dascălul pe fiecare de tot ce-a învățat peste săptămână; și câte greșeli va face să i le însemne cu

cărbune pe ceva, iar, la urma urmelor, de fiecare greșeală să-i ardă școlarului câte un sfânt-Nicolai.

Câteodată, în lipsa părintelui și a dascălului, intram în țintirim, țineam **ceaslovul** deschis, și, cum erau filele cam unse, trăgeau muștele și bondarii la ele, și, când clămpăneam ceaslovul, câte zece-douăzeci de suflete prăpădeam deodată; potop era pe capul muștelor!

Într-o din zile, ce-i vine părintelui, ne caută ceasloavele și, când le vede aşa săngerate cum erau, își pune mâinile în cap de necaz. Si cum află pricina, începe a ne pofti pe fiecare la Bălan și a ne mângâia cu sfântul ierarh Nicolai pentru durerile cuvioaselor muște și ale cuviosilor bondari, care din pricina noastră au pătimit.

Nu trece mult după asta, și-ntr-o zi, prin luna lui mai, îndeamnă păcatul pe bădița Vasile să pună pe unul, Nică lui Costache, să mă procitească.

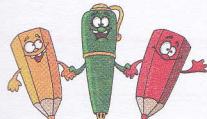
Nică, băiat mai mare și înaintat în învățătură până la genunchiul broaștei, era sfădit cu mine din pricina Smărăndiței popii, căreia, cu toată părerea mea de rău, i-am tras într-o zi o **bleandă**, pentru că nu-mi da pace să prind muște... Si Nică începe să mă asculte; și mă ascultă el și unde nu s-apucă de însemnat la greșeli cu ghiotura pe o **draniță**: una, două, trei, până la douăzeci și nouă. „Mă!!! s-a trecut de șagă”, zic eu, în gândul meu; „încă nu m-a gătit de ascultat, și câte au să mai fie!” Si unde n-a început a mi se face negru pe dinaintea ochilor și a tremura de mânișos... Ei, ei! acu-i acu. „Ce-i de făcut, mă Nică?” îmi zic eu în mine. Si mă uitam pe furiș la ușa măntuirii

și tot scăpăram din picioare, aşteptând cu neastâmpăr să vină un școlar de afară, căci era poruncă să nu ieşim câte doi deodată; și-mi crăpa măseaua-n gură când vedeam că nu mai vine, să mă scutesc de călăria lui Bălan și de blagoslovenia lui Nicolai, făcătorul de vânătăi. Dar adevăratul sfânt Nicolai se vede că a știut de știrea mea, că numai iaca ce intră afurisitul de băiat în școală. Atunci eu, cu voie, fără voie, plec spre ușă, ies repede și nu mă mai încurc primprejurul școlii, ci o iau la sănătoasa spre casă.

Și când mă uit înapoi, doi vlăjgani se și luaseră după mine; și unde nu încep a fugi de-mi scăpărau picioarele; și trec pe lângă casa noastră, și nu intru acasă, ci cotigesc în stânga și intru în ograda unui vecin al nostru, și din ograda în grădina cu **păpușoi**, și băieții după mine; și, până să mă ajungă, eu, de frică, cine știe cum, am izbutit de m-am îngropat în țărâna la rădăcina unui păpușoi. Și vlăjganii au trecut pe lângă mine vorbind cu mare ciudă; și se vede că i-a orbit Dumnezeu de nu m-au putut găbui.

Întrebare cu moț

- Cum crezi că vor fi școlile în viitor?

Cu creionul în mâna!

- Recitește cu atenție textul, apoi răspunde la întrebări.

- Unde a fost construită școala?
- De ce s-a străduit preotul să înființeze o școală în sat?
- Ce făceau copiii în lipsa dascălului?
- De ce aștepta Nică întoarcerea colegului?
- Ce crezi că a simțit Nică în prima zi de școală? Dar când a fost ascultat la lecție?

Dicționar –

bleandă (subst.) – brânci, lovitură;

draniță (subst.) – scândurică din lemn de brad, folosită pentru acoperirea caselor țărănești;

păpușoi (subst.) – porumb.

Indiferent că lucrăm singuri sau în echipă, avem nevoie să aflăm părerea celorlalți despre ce am lucrat. Prezentând colegilor lucrarea noastră și ascultând ideile lor, vom ști cum să lucrăm mai bine în alte situații.

Turul galeriei

Turul galeriei ne ajută să ne exprimăm puncte de vedere personale referitoare la o temă pusă în discuție. Învățăm să ascultăm, să înțelegem, să acceptăm sau să respingem ideile celorlal-

● Părere personală: _____

- La final, fă schimb de caiete cu doi colegi. Roagă-i să noteze părerea lor despre răspunsul pe care l-ai dat la întrebare sau un comentariu legat de rezolvarea temei.

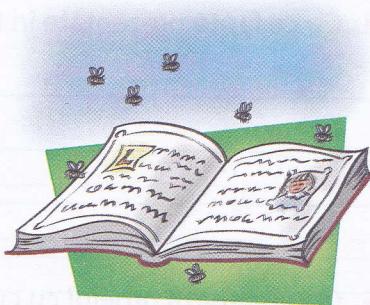
Aprecieri (1) _____

Aprecieri (2) _____

Aplică!

- 1.** Transcrie enunțurile care arată străduința preotului pentru a înființa școala din sat. Explică ce crezi că l-a determinat să facă acest lucru.

- 2.** Recitește textul *Amintiri din copilărie* și completează cadranele:

**Titlul textului
și autorul**

Personajele

Momentele acțiunii

**Ce aș putea să învăț
din această povestire?**

Unitatea 1

3. Crezi că Nică și Smărăndița popii ar fi putut fi prieteni? Explică.

4. Cu ce fapte prezentate în text ești de acord și cu care nu? Motivează-ți părerea.

5. Completează tabelul cu cuvinte întâlnite în text:

substantive	adjective	verbe	pronume

6. Subliniază, pe text, substantivele și adjectivele prin care este descris Nică. Prezintă-l, folosind aceste grupuri de cuvinte.

7. Imaginează-ți că te întâlnești cu Nică. Ce ai vrea să afli de la el?

Ce răspunsuri îți-ar putea da? Scrie un scurt dialog.

Gândește-te și...

- Amintește-ți cum a fost prima ta zi de școală sau o întâmplare hazlie din clasele anterioare. Scrie o compunere în care să povestești acest fapt. Găsește titlul potrivit compunerii tale. Verifică:
 - dacă ai scris corect;
 - dacă ai folosit semnele de punctuație potrivite;
 - dacă momentele sunt ordonate logic.